

Ìwé Dániẹ̀lì - Ọ̀gọ̀rùn-ún kan àti Mẹ̀rìndínlọ̀gọ̀ta

Ìṣipayá Ìran Ikẹ̀yìn Dániẹ̀lì: Ìwòye Míllẹ̀rìtì kan lóri Àwọn Òtítọ̀ Àsọtẹ̀lẹ̀ fún Àkókò Òní

Jeff Pippenger

2024-03-24

A n bẹ̀rẹ̀ ìṣàgbéyèwò wa lóri ìran ikẹ̀yìn Dániẹ̀lì nípa lílo ilàna tí Álífà àti Òmégà sàpẹ̀rẹ̀, èyí tí ó fi hàn pé Òun máa n so òpin mó ibẹ̀rẹ̀ nígbà gbogbo. Nítorí náà, Bẹ̀líteṣásàrí, ẹ̀ni tí í ṣe Dániẹ̀lì nínú ẹ̀sẹ̀ àkókò gan-an ti ìran ikẹ̀yìn Dániẹ̀lì, yóò tún jẹ̀ aṣojú nínú apá ikẹ̀yìn ìran kan náà náà. A ti fi idánimò múlẹ̀ pé Bẹ̀líteṣásàrí dúró fún àwọn èniyàn májẹ̀mú Ọ̀lọ̀run ní àwọn ojọ̀ ikẹ̀yìn, àwọn tí ó lóye “chazon,” ìran itàn àsọtẹ̀lẹ̀, gégé bí ọ̀rọ̀ náà “thing” ṣe ṣojú rẹ̀, nínú ẹ̀sẹ̀ kin-in-ni. Ìran itàn àsọtẹ̀lẹ̀ náà ni “àkókò méje,” ti Lẹ̀fítíkù mẹ̀rìndínlọ̀gbọ̀n, tí ó dọ̀gba pẹ̀lú egbẹ̀rún méjì, ọ̀gọ̀rùn-ún mārùn-ún àti ogún ọ̀dún. Bẹ̀líteṣásàrí tún lóye “vision” nínú ẹ̀sẹ̀ kin-in-ni, èyí tí í ṣe ìran “mareh” ti egbẹ̀rún méjì àti ọ̀dúnrún ọ̀dún, tí ó ṣojú ifarahàn ojiji ti Kristi.

Nínú orí kẹ̀édógún, Dániẹ̀lì dúró fún ìṣisẹ̀ àngẹ̀lì àkókò àti pẹ̀lú ìṣisẹ̀ àngẹ̀lì kẹ̀ta, nítorí àwọn ìṣisẹ̀ méjèjì n mú àkàwé àwọn wúndiá mẹ̀wáá ṣe. Nínú orí kẹ̀édógún, ó kéré tán, òtítọ̀ mārùn-ún wà tí wọn jẹ̀ apá kan nínú ìṣisẹ̀ àwọn Millerite, tí wọn dúró fún àwọn òtítọ̀ tí ìṣisẹ̀ àngẹ̀lì kẹ̀ta pẹ̀lú gbọ̀dò ní irírí rẹ̀ kí ó sì lóye rẹ̀. Àwọn ìṣisẹ̀ méjèjì n mú àkàwé àwọn wúndiá mẹ̀wáá ṣe, a sì bẹ̀rẹ̀ pé kí àwọn wúndiá ọ̀lọ̀gbọ̀n nínú àwọn ìṣisẹ̀ méjèjì lóye òtítọ̀ àsọtẹ̀lẹ̀ yẹn. Àwọn ìṣisẹ̀ méjèjì gbọ̀dò lóye òtítọ̀ àsọtẹ̀lẹ̀ àkókò tí a darí Miller láti mó, gégé bí a ti sàfihàn rẹ̀ nínú “ìgbà méje” ti Lẹ̀fítíkù mẹ̀rìndínlọ̀gbọ̀n. Àwọn irírí àti imòye míràn mẹ̀ta tó bá ara wọn mu ni a rí nínú àwọn ẹ̀sẹ̀ ikẹ̀yìn díẹ̀ ti orí náà.

Láti àkókò náà tí a ó ti mú ẹ̀bọ̀ àiyẹ̀ṣe ojoojúmọ̀ kúrò, tí a ó sì gbé ohun iríra tí n mú idànu dá silẹ̀ kalẹ̀, ojọ̀ egbẹ̀rún kan, igba méjì, ó lé ọ̀gọ̀rùn-ún mẹ̀sàn-án ni yóò wà. Alábùkún fún ẹ̀ni tí ó dúró tikára rẹ̀, tí ó sì dé ojọ̀ egbẹ̀rún kan, ọ̀gọ̀rùn-ún mẹ̀ta, mārùn-ún-dín-lọ̀gbọ̀n. Sùgbọ̀n iwọ̀, máa lẹ̀ ní ọ̀nà rẹ̀ tí dé òpin: nítorí iwọ̀ yóò sinmi, iwọ̀ yóò sì dúró ní ipò tirẹ̀ ní òpin àwọn ojọ̀ náà. Danieli 12:11–13.

Àwọn èniyàn iyókù Ọ̀lọ̀run nínú iwé Ìfihàn ní àwùjọ̀ ààmì àsọtẹ̀lẹ̀ pàtàkì mẹ̀ta. Wọn n pa àwọn òfin Ọ̀lọ̀run mó, wọn ní ìgbàgbọ̀ Jẹ̀sù, wọn sì n gbé Èmí Àsọtẹ̀lẹ̀ ró.

Ó sì wí fún mi pé, Kọ̀ ọ̀ pé, Alábùkún-fún ni àwọn tí a pè sí àsẹ̀ ìgbéyàwó Ọ̀dọ̀-Àgùntàn náà. Ó sì tún wí fún mi pé, Ọ̀rọ̀ tòótọ̀ Ọ̀lọ̀run ni wònyí. Mo sì dojùbolẹ̀ ní ẹ̀sẹ̀ rẹ̀ láti jòsin fún un. Sùgbọ̀n ó wí fún mi pé, Má ṣe bẹ̀: ẹ̀lẹ̀gbẹ̀-ẹ̀rú rẹ̀ ni èmi, àti ti àwọn arákùnrin rẹ̀ tí wọn ní ẹ̀rì Jẹ̀sù: jòsin fún Ọ̀lọ̀run: nítorí ẹ̀rì Jẹ̀sù ni èmi àsọtẹ̀lẹ̀. Ìfihàn 19:9, 10.

Àwọn ọ̀mọ̀lẹ̀yìn Miller ló lóye dáadàa pé “ẹ̀bọ̀ ojoojúmọ̀,” nínú iwé Dániẹ̀lì, dúró fún ẹ̀sìn abòrìsà, àti pé “àkókò tí a ti mú ẹ̀bọ̀ ojoojúmọ̀ náà kúrò,” ni ọ̀dún 508. Láti kọ̀ òtítọ̀ yẹn silẹ̀ ni láti kọ̀ àṣe “ẹ̀rì Jẹ̀sù” silẹ̀, èyí tí “í ṣe Èmí Àsọtẹ̀lẹ̀,” nítorí Èmí Àsọtẹ̀lẹ̀ fi hàn kedere pé àwọn ọ̀mọ̀lẹ̀yìn Miller tó nínú imòye wọn nípa “ẹ̀bọ̀ ojoojúmọ̀.”

“Nígbà náà ni mo rí nípa ‘Ìṣe Ojoojúmọ,’ pé ọ̀rọ̀ náà ‘ẹ̀bọ’ ni ogbòn èniyàn fi kún un, kò sì jẹ́ apá kan nínú ọ̀rọ̀ náà; àti pé Olúwa fi ìmọ̀ tòótọ̀ rẹ̀ hàn fún àwọn tí wọn kẹ́ ikéde wákàtí idájọ̀ náà. Nígbà tí ìṣòkan wà, kí 1844 tó dé, ó fẹ̀rẹ̀ jẹ́ pé gbogbo wọn wà ní ìṣòkan lórí ọ̀ye tòótọ̀ nípa ‘Ìṣe Ojoojúmọ;’ sùgbòn láti ọ̀dún 1844 wá, nínú idàrúdàpọ̀ náà, a ti gba àwọn iwòye miíràn mọ̀ra, òkùnkùn àti idàrúdàpọ̀ sì ti tẹ̀ lé e.” Review and Herald, November 1, 1850.

Àwọn ọ̀mọ̀lẹ̀yìn Miller mọ̀ pé ifaradà ẹ̀sin abòrìṣà sí idide ipá pòòpù sí agbára ní ọ̀dún 538, ni a mú kúrò ní ọ̀dún 508. Àwọn ọ̀mọ̀lẹ̀yìn Miller tó, sùgbòn ọ̀ye wọn ní ààlà. Àwọn èniyàn Ọ̀lórún ti ojọ̀ ikeyìn, tí a sojú wọn nípasẹ̀ Beltshazzar nínú ẹ̀sẹ̀ kin-in-ní, yòò rí i pé láti ọ̀dún 508 sí 538 n sàfihàn àkókò àsoṭelẹ̀ kan tí a fi ogbòn ọ̀dún ìmúrasilẹ̀ nínú itàn Kristi ẹ̀ ẹ̀pẹ̀rẹ̀, tí ó sàájú fífi agbára fún Un ní iribomi Rẹ̀. Wọn yòò rí i pé àkókò àsoṭelẹ̀ náà pẹ̀lú n sojú àkókò àsoṭelẹ̀ láti 1776 títí dé 1798, àti pé gbogbo àkókò mètẹ̀tẹ̀ta wònyí n sojú àkókò ididi eni ẹ̀gbẹ̀rún m̀erindínlógòrin àti ẹ̀gbẹ̀rún m̀erin [ogòrùn-ún m̀erinlélógòrin] tí ó bẹ̀rẹ̀ ní September 11, 2001, tí ó sì parí ní ọ̀fin Sunday tí n bọ̀ láipẹ̀.

Nínú orí kejilá, Dániẹ̀lì dúró fún àwọn Mileráiti àti àwọn ọ̀títọ̀ pàtàkì m̀arùn-ún àti àwọn irírí tí a ó tún ẹ̀ nínú àwọn tí Bèlíteşásari sojú fún. Ọ̀títọ̀ àti irírí kẹ̀ta ti àwọn Mileráiti ni “ìmọ̀ tó péye nípa ‘ojoojúmọ,’ ... Olúwa fi ... fún àwọn tí wọn kẹ́ igbe wákàtí idájọ̀ náà.” Láti kọ̀ ọ̀títọ̀ yẹn silẹ̀ ni láti kọ̀ àwọn ikòwé Ellen White silẹ̀, èyí tí i ẹ̀ Ẹ̀mí Àsoṭelẹ̀. Ọ̀títọ̀ àti irírí kẹ̀rin ti àwọn Mileráiti, àti ti àwọn iránşẹ̀ angeli kẹ̀ta, ni àsoṭelẹ̀ ọ̀dún ẹ̀gbẹ̀rún kan, ọ̀dúnrún m̀eta, àti m̀arùn-ún lé lórí ogbòn, èyí tí ó bẹ̀rẹ̀ ní ọ̀dún tí a mú “ojoojúmọ” kúrò, ní ọ̀dún 508.

Láti ọ̀dún 508 ni, ẹ̀gbẹ̀rún kan, ọ̀dúnrún m̀etalélogbòn ọ̀dún m̀arundínlogbòn mú ọ̀ dé ọ̀dún 1843, sùgbòn kì i ẹ̀ 1843 nikan, nítorí àsoṭelẹ̀ náà fi idí ojọ̀ ikeyìn pátápátá ti 1843 múlẹ̀ gan-an, nítorí ó so pé, “Alábùkún ni eni tí ó dúró títí, tí ó sì dé ẹ̀gbẹ̀rún kan ọ̀dúnrún m̀eta àti m̀arundínlogbòn ojọ̀.” Ọ̀rọ̀ Héberù tí a tùmọ̀ sí “dé,” ni “naga,” itumọ̀ rẹ̀ sì ni “láti fowó kàn”, tàbí “gbé ọ̀wọ̀ lé”. Nítorí náà, itumọ̀ àsoṭelẹ̀ náà ni pé, “alábùkún ni eni tí ó dúró títí, tí ó sì” fowó kàn tàbí gbé ọ̀wọ̀ lé 1843.

Ìbùkún idúró nínú itàn àwọn Millerite jẹ́ fún àwọn wúndiá ọ̀logbòn wònyen tí wọn ní irírí ibànúje àkókó, sùgbòn tí wọn dúró de iran tí ó lóra. Bí àwọn Millerite ẹ̀ dúró de “iran tí ó lóra” nínú ìmúşẹ̀ àpẹ̀júwe àwọn wúndiá m̀ewáá, àti Habakkuk orí keji, a b̀kún fún wọn. Nínú àkókò ilóra yẹn ni wọn sì rí i pé àwọn n mú àpẹ̀júwe náà ẹ̀, àti pé ní ikeyìn iran náà yòò “sòrọ̀”. Àkókò ilóra wọn àti ibànúje wọn dá lórí idánimọ̀ tí kò tó pé ẹ̀gbẹ̀rún méjì àti ọ̀dúnrún ọ̀dún náà yòò parí ní 1843, sùgbòn ní tòótọ̀ iran náà jẹ́ fún 1844. Ìbànúje wọn dá lórí irírí wọn tí a ti mú wá nígbà tí ọ̀dún 1843 parí láisí ipadabò Kristi. Ìbànúje wọn, àti ibùkún tí a kéde lé lórí àwọn tí lẹ̀yìn èyí yan láti dúró, gbogbo rẹ̀ dá lórí ojọ̀ ikeyìn pátápátá ti ọ̀dún 1843, tí ó “kan” tàbí “dé” 1844.

Ìrírí ibànúje àkókó, gégé bí ìmúşẹ̀ ọ̀we àwọn wúndiá m̀ewáá, ni a mọ̀, a sì tún ẹ̀ nínú àwọn tí a sojú fún nípasẹ̀ Beltshazzar. Ọ̀títọ̀ àti irírí karùn-ún tí àwọn tí Beltshazzar dúró fún yòò mọ̀ ni pé ní “iparí àwọn ojọ̀”, Dániẹ̀lì yòò “dúró ní ipò rẹ̀”.

“Dániẹ̀lì ti n dúró ní ipò tirẹ̀ láti igbà tí a ti yọ̀ èdidi náà kúrò, tí ìmọ̀lẹ̀ ọ̀títọ̀ sì ti n t̀an sórí àwọn iran rẹ̀. Ó dúró ní ipò tirẹ̀, ó n ru ẹ̀rì náà tí a ọ̀ò lóye ní ọ̀pin àwọn ojọ̀.” Sermons and Talks, volume 1, 225, 226.

Àwọn ọmọ-ẹyìn Miller ní irírí ilàna iwènumọ tí a şe pèlú ibísí ìmọ tí ó ti inú iwé Dániẹ̀lì wá nígbà tí a tú èdìdì rẹ̀ sílẹ̀ ní ọdún 1798. Àwọn tí Belteshazzar sojú fún yóò ní irírí ilàna iwènumọ tí a şe pèlú ibísí ìmọ tí ó ti inú iwé Dániẹ̀lì wá nígbà tí a tú èdìdì rẹ̀ sílẹ̀ ní ọdún 1989. Wọn yóò sì tún lóye pé iwé Dániẹ̀lì ní ètè àkànṣe kan nínú fífí èdìdì dì àwọn egbèrún ogórùn-ún lé mérénlélógójì.

“Nígbà tí Olórún bá fún èniyàn kan ní iṣẹ̀ àkànṣe láti şe, ó yẹ kí ó dúró nínú ipín àti ipò rẹ̀ gégé bí Dániẹ̀lì ti şe, ní imúrasilẹ̀ láti dáhùn ipè Olórún, ní imúrasilẹ̀ láti mú ètè Rẹ̀ şe.” Manuscript Releases, volume 6, 108.

Gégé bí àwọn tí wọn ti jẹ̀ Laodicea tẹ̀lẹ̀, àwọn tí Belteshazzar dúró fún yóò mọ̀ pé nípasẹ̀ iwé Dániẹ̀lì àti Iṣipayá, tí ó jẹ̀ iwé kan náà, ni a ti mú ijínde ikeyin şe.

“Nígbà tí a bá lóye àwọn iwé Dániẹ̀lì àti Ifihàn dáadàa sí i, àwọn onígbàgbọ̀ yóò ní irírí èsin tí ó yàtò pátápátá... Ohun kan ni a óò dájú pé a ó lóye láti inú ikẹkọ̀ Ifihàn—pé ibásepò láàárín Olórún àti àwọn èniyàn Rẹ̀ sún mọ̀ra, ó sì dájú.” The Faith I Live By, 345.

Gégé bí àwọn tí wọn jẹ̀ ará Laodicea tẹ̀lẹ̀, wọn yóò ti mọ̀ ipò Laodicea wọn, wọn yóò sì ti mọ̀ pé nípa ti ẹ̀mí wọn ti kú gégé bí àfonífoji egungun gbígbe; àti gégé bí idáhùn sí ẹ̀rì tààrà nípa ipò wọn tí ó ti kú tí ó sì sọ̀nù, wọn yóò mọ̀ àìní wọn láti wá láàyè gégé bí àkókó ànfààní.

“Ijínde iwà-bí-Olórún tòótó láàárín wa ni ó tóbi jùlọ̀, ó sì şe pàtàkì jùlọ̀ nínú gbogbo àìní wa. Wíwá èyí gbọ̀dọ̀ jẹ̀ iṣẹ̀ àkókó wa.” Selected Messages, iwé 1, 121.

Ìlérí Bíbẹ̀lì ni pé ẹ̀nikẹ̀ni tí ó bá wá, yóò rí, àti pé Ẹ̀mí Mímọ̀ yóò sì darí wọn láti lóye pé àwọn iwé Dániẹ̀lì àti Ifihàn ni n mú àjínde tí ó yẹ wá.

“Nígbà tí àwa gégé bí èniyàn bá lóye ohun tí iwé yí tùmọ̀ sí fún wa, a ó rí àjínde nílá kan láàárín wa.” Testimonies to Ministers, 113.

Ìparí iran ikeyin Dániẹ̀lì, gégé bí a ti şàfihàn rẹ̀ nínú orí kẹwàá, n tọ̀ka sí irírí tí n mú àwọn èniyàn májẹmú Olórún ti ojọ̀ ikeyin jáde, gégé bí Belteshazzar ti dúró fún wọn, nínú eṣẹ̀ àkókó iran ikeyin náà. Níbẹ̀ ni Dániẹ̀lì, tí a sojú rẹ̀ gégé bí Belteshazzar, ti lóye iran inú ti egbèrún méjilélógún [2300] ọdún àti iran òde ti egbèrún méjilélógún márùn-ún [2520] ọdún. Ó lóye “ohun náà,” àti “iran náà.” Ó lóye iran chazon àti iran mareh. Ó lóye itẹ̀ mọ̀lẹ̀ ibi mímọ̀ àti ogun, àti imúpadàbòsípò ibi mímọ̀ àti ogun. Ó lóye iran Odò Ulai àti Odò Hiddekel, méjèèjì.

A ó máa tẹ̀sìwájú nínú ikẹkọ̀ yí nínú àpílẹ̀kọ̀ tó kàn.

“A nílò ikẹkọ̀ tímótímọ̀ jù bẹ̀ẹ̀ lọ nípa ọ̀rọ̀ Olórún; ní pàtàkì, ó yẹ kí a fi àkíyèsí sí Dániẹ̀lì àti Ifihàn bí kò tii şe rí rí tẹ̀lẹ̀ nínú itàn iṣẹ̀ wa. A lè ní diẹ̀ kù láti sọ̀ ní àwọn ilà kan nípa agbára Romu àti ipò pàápàá; şùgbọ̀n ó yẹ kí a pe àkíyèsí sí ohun tí àwọn wólú àti àwọn àpósítẹ̀lì ti ko lábẹ̀ imísí Ẹ̀mí Mímọ̀ ti Olórún. Ẹ̀mí Mímọ̀ ti şètò ọ̀ràn báyií, yálá nínú fifúnni ní àsọtẹ̀lẹ̀ àti nínú àwọn iṣẹ̀lẹ̀ tí a şàpẹ̀júwe, láti kọ̀ni pé a gbọ̀dọ̀ fi aşojú èniyàn sílẹ̀ kúró ní ojú, kí a fi í pamọ̀ nínú Kristi, àti pé a gbọ̀dọ̀ gbé Olúwa Olórún ọ̀run àti ọ̀fin Rẹ̀ ga. Ka iwé Dániẹ̀lì. Mú itàn àwọn ijoba tí a şàfihàn níbẹ̀ wá sókè, kókó dé kókó. Wo àwọn oşẹ̀lú, àwọn igbímọ̀, àwọn ọmọ-ogun alágbára, kí o sì rí bí Olórún ti şiṣẹ̀ láti rẹ̀ igbéraga èniyàn sílẹ̀, kí ó sì da ọ̀go èniyàn lulẹ̀ sínú eruku...”

“Ìmólẹ̀ tí Dáníẹ̀lì gbà lówó Ọlórún ni a fi fún un ní pàtàkì fún àwọn ojò ikeyin wònyí. Àwọn iran tí ó rí lẹ̀bàá Ulai àti Hiddekel, àwọn odò nílá ilẹ̀ Sínàrí, tí n wò inú imúṣe báyií, gbogbo iṣẹ̀lẹ̀ tí a ti sọ tẹ̀lẹ̀ yóò sì ṣe ní kánkán.”

“Kí a ronú lórí ipò orílẹ̀-èdè àwọn Júù nígbà tí a fi àwọn àṣotẹ̀lẹ̀ Dáníẹ̀lì fún wọn.

“È jẹ́ kí a fi àkókò púpò sí i fún ikẹ̀kọ̀ Bibẹ̀lì. A kí i lóye ọ̀rọ̀ nàà gégé bí ó ti yẹ́ kí a lóye rẹ̀. Ìwé Ìfihàn sí i pẹ̀lú àṣe fún wa láti lóye ẹ̀kọ̀ tí ó wà nínú rẹ̀. ‘Alábùkún-fún ni ẹ̀ni tí n kà á, àti àwọn tí n gbọ̀ ọ̀rọ̀ àṣotẹ̀lẹ̀ yií,’ ni Ọlórún kéde, ‘tí wọn sì pa àwọn nṅkan tí a kọ̀ sínú rẹ̀ mọ̀: nítórí àkókò ti sún mólé.’ Nígbà tí àwa gégé bí ẹ̀niyàn kan bá lóye ohun tí ìwé yií tùmọ̀ sí fún wa, ijínde nílá kan yóò farahàn láàrín wa. A kò tii lóye àwọn ẹ̀kọ̀ tí ó n kọ̀ ní kíkún, láika àṣe tí a fi fún wa láti ṣàwárí rẹ̀ àti láti kẹ̀kọ̀ rẹ̀ sí.”

“Ní igbà tí ó ti kojá, àwọn olùkọ̀ ti kéde Dáníẹ̀lì àti Ìfihàn gégé bí àwọn iwé tí a fi èdidi dì, àwọn ẹ̀niyàn sì ti yípadà kúrò lódò wọn. Ìbòjú nàà, tí àṣírí tí ó dàbí ẹ̀ni pé ó wà nínú rẹ̀ ti jẹ́ kí ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ má lè gbé e sókè, Ọlórún fúnra Rẹ̀ ti yọ̀ ọ̀ kúrò lórí àwọn apa wònyí nínú ọ̀rọ̀ Rẹ̀. Orúkọ̀ nàà gan-an, ‘Ìfihàn,’ tako ọ̀rọ̀ pé iwé tí a fi èdidi dì ni í ṣe. ‘Ìfihàn’ tùmọ̀ sí pé ohun kan tí ó ṣe pàtàkì ni a ṣípayá. Àwọn ọ̀títọ̀ inú iwé yií ni a fi sọ̀ fún àwọn tí n gbé ayé ní àwọn ojò ikeyin wònyí. A dúró pẹ̀lú ìbòjú tí a ti yọ̀ kúrò ní ibi mímọ̀ ti àwọn ohun mímọ̀. Kí i ṣe pé ká dúró níta. A gbodò wólé, kí i ṣe pẹ̀lú àwọn ìrònú àìṣọ̀ra, aláìbòwò, tàbí pẹ̀lú àwọn igbésè ikánjú, bí kò ṣe pẹ̀lú ọ̀wọ̀ àti ìbèrù Ọlórún. A n sún mọ̀ àkókò nàà nígbà tí àwọn àṣotẹ̀lẹ̀ inú iwé Ìfihàn yóò ṣe....”

“A ní àwọn òfin Ọlórún àti ẹ̀rí Jesu Kristi, èyí tí i ṣe ẹ̀mí àṣotẹ̀lẹ̀. Àwọn iyebíye aláìlẹ̀gbé ni a ó rí nínú ọ̀rọ̀ Ọlórún. Àwọn tí n yẹ̀ ọ̀rọ̀ yií wò gbodò pa ọ̀kàn mọ̀ ní mímọ̀. Kò yẹ́ kí wọn máa tẹ̀lẹ̀ ifẹ̀kúfẹ̀ tí ó ti bàjẹ̀ nínú jíjẹ̀ tàbí mímu láéláé.

“Bí wọn bá ṣe èyí, ọ̀pọ̀lọ̀ yóò dàrú; wọn kì yóò lè fara da inira iwádii jíjínlẹ̀ láti ṣàwárí itumọ̀ àwọn nṅkan wònyí tí ó ní i ṣe pẹ̀lú àwọn iṣẹ̀lẹ̀ iparí nínú itàn ayé yií.

“Nígbà tí a bá lóye iwé Dáníẹ̀lì àti Ìfihàn dáadàa jùlọ̀, àwọn onígbàgbó yóò ní ìrírí ẹ̀sìn tí yóò yàtò pátápátá. A ó fi irú àwọn iran diẹ̀ hàn wón nípa àwọn ẹ̀nubodè ọ̀run tí a sí sílẹ̀, tí yóò mú kí àkúnnya ọ̀kàn àti èrò inú gba itẹ̀sí lórí iwà tí gbogbo ẹ̀niyàn gbodò dàgbà sí, kí wón lè mọ̀ ibùkún ayọ̀ nàà tí yóò jẹ́ èrè fún àwọn ẹ̀ni mímọ̀ ní ọ̀kàn.

“Olúwa yóò bùkún gbogbo àwọn tí yóò fi irẹ̀lẹ̀ àti ọ̀wà pẹ̀lẹ̀ wá láti lóye ohun tí a ti ṣí payá nínú Ìfihàn. Ìwé yií ní ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ nṅkan tí ó kún fún àìkú, tí ó sì kún fún ògo, débi pé gbogbo àwọn tí ó bá kà á tí wón sì fi tọ̀kàntọ̀kàn ṣàwárí inú rẹ̀ ni wón n gba ibùkún nàà fún àwọn ‘tí n gbọ̀ ọ̀rọ̀ àṣotẹ̀lẹ̀ yií, tí wón sì n pa àwọn nṅkan tí a kọ̀ sínú rẹ̀ mọ̀.’”

“Ohun kan yóò dájú pé a ọ̀ò lóye nínú ikẹ̀kọ̀ Ìfihàn—pé ibáṣepò láàárín Ọlórún àti àwọn ẹ̀niyàn Rẹ̀ sún mọ̀ra, ó sì dájú pátápátá.

“A rí ibáṣepò àgbàyanu kan láàárín àgbáyé ọ̀run àti ayé yií. Àwọn nṅkan tí a ṣípayá fún Dáníẹ̀lì ni a tún fi kún un lẹ̀yin nàà nípasẹ̀ iṣípayá tí a ṣe fún Jóhánù lórí Erékùṣù Pátímọ̀sí. Ó yẹ́ kí a fara balẹ̀ kẹ̀kọ̀ àwọn iwé méjèjì wònyí. Lẹ̀mẹ̀ji Dáníẹ̀lì bèrè pé, Yóò pé títi di ọ̀pin àkókò?”

“Mo si gbọ, sùgbọ́n mi ò yé e: nígbà náà ni mo wí pé, Olúwa mi, kí ni yóò jé òpin àwọn ǹnkan ẁnyí? Ó si wí pé, Ḿáa l̀ọ ní ọ̀nà rẹ, Daniẹ̀li: nítorí a ti pa àwọn ọ̀rọ náà m̀ọ, a si ti fi èdìdì d̀i ẁn títí di àkókò ikeyin. Ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ni a ó sọ di mím̀ọ, a ó si sọ ẁn di funfun, a ó si dán ẁn ẁ; sùgbọ́n àwọn ẹ̀ni búburú yóò ḿaà hùwà búburú: kò si sí ẹ̀ni búburú kankan tí yóò yé e; sùgbọ́n àwọn ọ̀lọgb̀n yóò yé e. Àti láti àkókò tí a ó ti mú ẹ̀bọ à̀nípẹ̀kun kúrò, tí a ó si gbé iríra tí ń mú ìdahoro kalẹ̀, ẹ̀gbẹ̀rún kan, igba méjì, àti aadorun ojò ni yóò wà. Alábùkún ni ẹ̀ni tí ń dúró tí, tí ó si dé ẹ̀gbẹ̀rún kan, igba m̀eta, àti m̀arùn-ún-dín-lógb̀n ojò. Sùgbọ́n iwọ, ḿaà l̀ọ ní ọ̀nà rẹ títí dé òpin: nítorí iwọ yóò sinmi, iwọ yóò si dúró ní ipò tirẹ ní òpin àwọn ojò.”

“Kinniún ẹ̀yà Júdà ni ó sí ìdì iwé náà, tí ó si fi iṣipayá ohun tí yóò ṣẹ̀lẹ̀ ní àwọn ojò ikeyin ẁnyí fún Johanu.

“Dániẹ̀li dúró ní ipò tirẹ láti ru ẹ̀rí rẹ tí a fi èdìdì d̀i títí di àkókò òpin, nígbà tí a óò kéde ihinrere ángẹ̀lì àkókò sí ayé wa. Àwọn ǹnkan ẁnyí ṣe pàtàkì l̀onà tí kò ní ààlà ní àwọn ojò ikeyin ẁnyí; sùgbọ́n bí ‘ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ yóò jé mím̀ọ, a ó si sọ ẁn di funfun, a ó si dán ẁn ẁ,’ ‘àwọn ẹ̀niyàn búburú yóò ḿaà hùwà búburú: kò si sí ẹ̀ni kankan nínú àwọn búburú tí yóò yé e.’ Bó ti jé òtító tó niyẹn! Ẹ̀ṣe ni irékojá ọ̀fin Ọ̀lórún; àwọn tí kò bá si gba imọ̀lẹ̀ ní ti ọ̀fin Ọ̀lórún, ẁn kí yóò lóye ikéde àwọn ihinrere ángẹ̀lì àkókò, ẹ̀kejì, àti ẹ̀kẹta. A tú èdìdì kúrò lórí iwé Dániẹ̀li nínú ìfihàn sí Jòhánù, ó si mú wa l̀ọ síwájú dé àwọn iṣẹ̀lẹ̀ ikeyin nínú itàn ayé yí.

“Ṣe àwọn ará wa yóò rántí pé àwa ń gbé láàrín àwọn ewu ojò ikeyin? Kà Ìfihàn ní ibáṣepọ̀ pẹ̀lú Dániẹ̀li. Kọ̀ àwọn ǹnkan ẁnyí.” Testimonies to Ministers, 112–115.